

Luxembourg, 28. april 2016

Sodba v združenih zadevah C-191/14 in C-192/14 Borealis Polyolefine GmbH in OMV Refining & Marketing GmbH/Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft, C-295/14 DOW Benelux BV in drugi/Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu in drugi, ter C-389/14 in od C-391/14 do C-393/14 Esso Italiana Srl in drugi, Api Raffineria di Ancona SpA, Lucchini in Amministrazione Straordinaria SpA in Dalmine SpA/Comitato nazionale per la gestione della direttiva 2003/87/CE e per il supporto nella gestione delle attività di progetto del protocollo di Kyoto in drugi

Mediji in informacije

Sodišče je razglasilo neveljavnost največje letne količine brezplačnih pravic do emisije toplogrednih plinov, ki jo je določila Komisija za obdobje 2013-2020

Komisija mora v desetih mesecih določiti novo količino, prejšnjih dodelitev pravic pa ni mogoče izpodbijati

V okviru Kjotskega protokola se želi z direktivo Unije¹ močno zmanjšati emisije toplogrednih plinov² s ciljem varstva okolja. V skladu z Direktivo lahko države članice podjetjem, ki izpuščajo toplogredne pline, dodelijo pravice do emisije³. Del razpoložljivih pravic⁴ se dodeli brezplačno. Če je količina brezplačnih pravic, ki jih dodelijo države članice predhodno, večja od največje količine brezplačnih pravic, ki jo določi Komisija, se uporabi enotni medsektorski korekcijski faktor (korekcijski faktor) za izravnavo teh vrednosti in za zmanjšanje predhodno dodeljenih pravic.⁵

Več podjetij, ki so proizvajalci emisij toplogrednih plinov, je v Italiji, na Nizozemskem in v Avstriji vložilo tožbe proti nacionalnim organom, ki so zadolženi za dodelitev pravic do emisije toplogrednih plinov. Izpodbijajo veljavnost nacionalnih odločb o dodelitvah za obdobje 2013-2020, posredno pa tudi največjo letno količino pravic (in korekcijski faktor), ki jo je določila Komisija v dveh sklepih iz leta 2011 in 2013.⁶ Nacionalna sodišča, ki odločajo o tožbah, so Sodišču predlagala, naj se izreče o veljavnosti sklepov Komisije.

Sodišče je v sodbi z današnjega dne najprej ugotovilo, da je sklep Komisije iz leta 2011, s katerim je bilo izključeno upoštevanje emisij proizvajalcev električne energije pri določitvi največje letne količine pravic, veljaven. Iz Direktive namreč izhaja, da **v nasprotju z emisijami industrijskih naprav emisije proizvajalcev električne energije niso nikoli upoštevane** pri določitvi največje letne količine pravic. **Glede tega Komisija nima nikakršne diskrecijske pravice.** Takšno asimetrično obravnavanje emisij, ki omejuje število razpoložljivih pravic, je v skladu s cilji Direktive.

¹ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 7, str. 631), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2009/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 (UL L 140, str. 63).

² Glavni povzročitelj učinka tople grede na Zemlji je ogljikov dioksid (CO₂).

³ Pravica pomeni emisijo ene tone ekvivalenta ogljikovega dioksida v ozračje.

⁴ **Skupna količina razpoložljivih pravic** se izračuna na podlagi pregleda vseh prejšnjih emisij in, od leta 2010 dalje, **letnega zmanjšanja za 1,74 % (linearni faktor).**

⁵ Lahko se zgodi, da je povpraševanje manjše od največje količine. V tem primeru se razlika proda na dražbi, korekcijski faktor pa se ne uporabi. V Direktivi je poleg tega določeno **postopno zmanjševanje brezplačnih pravic** z namenom njihove **ukinitve v letu 2027**. Od takrat naprej bodo torej obstajale samo še pravice, ki se bodo prodajale na dražbi.

⁶ Sklep Komisije 2011/278/EU z dne 27. aprila 2011 o določitvi prehodnih pravil za usklajeno brezplačno dodelitev pravic do emisije na ravni Unije v skladu s členom 10a Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 130, str. 1) in Sklep Komisije 2013/448/EU z dne 5. septembra 2013 v zvezi z nacionalnimi izvedbenimi ukrepi za prehodno brezplačno dodeljevanje pravic do emisije toplogrednih plinov v skladu s členom 11(3) Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 240, str. 27).

V zvezi s sklepom Komisije iz leta 2013, s katerim je bil določen korekcijski faktor, je Sodišče najprej navedlo, da se je področje uporabe Direktive s 1. januarjem 2013 razširilo tako, da vključuje zlasti emisije iz proizvodnje aluminija in nekaterih sektorjev kemične industrije. V nadaljevanju je Sodišče poudarilo, da **se mora Komisija** v skladu z besedilom Direktive in kljub razlikam med jezikovnimi različicami, ki posegajo v enotnost njene razlage in uporabe s strani različnih držav članic, **pri izračunu največje letne količine pravic sklicevati zgolj na emisije naprav, ki so vključene v sistem Skupnosti od leta 2013 naprej**, ne pa na vse emisije, vključene od tega datuma naprej. Tako bi morala Komisija zagotoviti, da ji države članice predložijo upoštevne podatke. Če ji ti podatki ne bi omogočali, da določi največjo letno količino pravic in posledično korekcijski faktor, bi morala vsaj zahtevati od držav članic, naj poskrbijo za ustrezne popravke. Vendar je Komisija upoštevala podatke nekaterih držav članic, ki so ji za razliko od drugih držav članic sporočile emisije iz novih dejavnosti, ki se izvajajo v napravah, za katere je sistem trgovanja s pravicami veljal že pred letom 2013. **Sklep Komisije s tega vidika ni veljaven.**

Tako bi bila lahko največja letna količina pravic glede na podatke, ki jih bodo predložile države članice na podlagi meril, ki jih je navedlo Sodišče, bodisi večja bodisi manjša od tiste, ki jo je Komisija do zdaj določila.

V zvezi z obdobjem do današnjega dne je Sodišče z namenom preprečiti hude posledice za veliko število pravnih razmerij, ki so nastala v dobri veri, odločilo, da razglasitev ničnosti korekcijskega faktorja ne učinkuje na dokončne dodelitve, ki so bile že izvedene v državah članicah na podlagi predpisa, ki se je štel za veljaven.

Kar zadeva obdobje po datumu razglasitve sodbe, razglasitev neveljavnosti ustvarja začasno pravno praznino, ki bi lahko prekinila izvajanje sistema trgovanja s pravicami, posledično pa tudi uresničevanje ciljev Direktive. Sodišče je torej odločilo, da njegova sodba začne učinkovati šele po izteku obdobja deset mesecev od datuma razglasitve, zato da bo lahko Komisija sprejela potrebne ukrepe.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793